

Huvudman

Vännäs kommun
vannas.kommun@vannas.se

Beslut

Datum 2026-09-10

Dnr SI 2025:10490

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Liljaskolan, sektor B i Vännäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 april 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av Liljaskolan, sektor B i Vännäs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande garanterad undervisningstid, studiehandledning på modersmålet, omfattningen på arbetsplatsförlagt lärande, rektors beslut om arbetsplatsförlagt lärande, skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan kommunikationsutrustning, anmäla och starta en utredning om en elevs behov av särskilt stöd, frånvaro samt betygssättning och beslut om betyg.

Skolinspektionen har den 29 april 2026 beslutat att förelägga Vännäs kommun senast den 28 augusti 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, rektors beslut av arbetsplatsförlagt lärande, starta en utredning vid upprepad eller längre frånvaro, betygssättning och beslut om betyg. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Vännäs kommun en anmärkning rörande studiehandledning på modersmålet.

Vännäs kommun har den 28 augusti 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Vännäs kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 april 2026 att huvudmannen inte säkerställde att elever vid introduktionsprogram fick den garanterade undervisningstid som de hade rätt till. Av utredningen framgick att eleverna på introduktionsprogrammen språkintröduktion och individuellt alternativ inte gavs undervisning om i genomsnitt minst 23 timmar i veckan, trots att utbildningen ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier.

Av huvudmannens redovisning framgår att introduktionsprogrammet språkintröduktion inte längre bedrivs på skolenheten. För introduktionsprogrammet individuellt alternativ har de nu organiserat verksamheten så att fler ämnen på grundläggande nivå samt gymnasieämnen erbjuds, vilket möjliggör en undervisningstid om minst 23 timmar. Vidare erbjuds elever möjlighet till praktik om det bedöms lämpligt utifrån elevens förutsättningar och mål. Huvudmannen uppger att för de elever som begärt minskad undervisningstid görs en individuell bedömning om huruvida särskilda skäl föreligger. Bedömningen dokumenteras, vilket även bekräftas av inkomna handlingar.

Av scheman och övrig inkommen dokumentation framkommer att en stor andel av eleverna på introduktionsprogrammet har en undervisningstid om minst 23 timmar i veckan och att några elever kompletterar den schemalagda undervisningen på skolan med praktik så att de erbjuds heltidsstudier.

Rättslig reglering

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl (17 kap. 6 § skollagen [2010:800]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att se till att utbildningen på introduktionsprogrammet bedrivs i en omfattning som motsvarar heltidsstudier, om inte särskilda skäl föreligger.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpta.

Rektors beslut om arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 april 2026 att det var en brist att rektorn inte i förväg beslutade om vilka hela eller delar av nivåer av ämnen/kurser som skulle förläggas till arbetsplatser och hur detta skulle genomföras inom ramen för det arbetsplatsförlagda lärandet.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att de har tagit fram en övergripande planering där det framgår vilka hela eller delar av nivåer av ämnen/kurser som förlagts till arbetsplatser. I samtal med rektorn förtydligar hen hur samverkan med arbetsplatserna går till inför beslutet gällande vilka hela eller delar av nivåer av ämnen/kurser som förläggs på arbetsplatser. Av samtalet framgår att lärarna kontakter arbetsplatserna och kontrollerar vad som är möjligt att genomföra för att sedan meddela rektorn. Flera av arbetsplatserna som elever genomför sitt arbetsplatsförlagda lärande på är återkommande och lärarna har god kännedom om vilka hela eller delar av nivåer av ämnen/kurser som går att genomföra på arbetsplatserna. Lärarna upprättar sedan ett kontrakt med arbetsplatsen.

Av planeringen framgår vilka hela eller delar av nivåer av ämnen/kurser som förlagts på arbetsplatser för respektive program, inriktning och årskurs. Det framgår även av dokumentation att det är rektorn som tagit beslutet om planeringen och att det gjorts innan det arbetsplatsförlagda lärandet påbörjats.

Rättslig reglering

Rektorn beslutar om att hela eller delar av kurser/nivåer i ämnen ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras (4 kap. 12 § gymnasieförordningen [2010:2039]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att se till att rektorn fattar beslut om vilka hela eller delar av nivåer i ämnen/kurser i utbildningen som ska förläggas till arbetsplatsen och att beslutet fattas efter att samråd skett med respektive arbetsplats. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpta.

Starta en utredning vid upprepad eller längre frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 april 2026 att det fanns brister i skolans arbete med att utreda orsakerna till elevers frånvaro. Av utredningen framgick att ett stort antal elever vid skolenheten hade hög frånvaro, samtidigt som få ärenden ledde till en frånvaroutredning.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att de har tydliggjort skolenhetens frånvarorutin, poängterat mentorernas uppdrag och förenklat genomförandet genom införandet av ett nytt journalsystem. Införandet av ett nytt journalsystem har även medfört att rektorn har insyn i mentorernas arbete med frånvaro. Lärarna på skolenheten har informerats om förändringarna i samband med höstterminens uppstart.

Huvudmannen har inkommit med en sammanställning över de elever som under perioden 29 april till 24 augusti 2026 har bedömts ha upprepad eller längre frånvaro. Av sammanställningen framgår att det har påbörjats frånvaroutredningar för ett 40 tal elever. För de fåtal elever där det inte påbörjats frånvaroutredning framgår att kända skäl till frånvaron föreligger. Det framgår även att det för några elever gjorts en mer omfattande och fördjupande utredning.

Rättslig reglering

Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt (15 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att se till att en utredning av en elevs frånvaro skyndsamt inleds när en elev bedöms ha upprepad eller längre frånvaro. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Betygsättning och beslut om betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 april 2026 att det var en brist att lärare som undervisar i yrkesämnen som är anställda med tidsbegränsning och som saknar legitimation inte alltid satte betyg tillsammans med en

legitimerad lärare samt att betyg inte dokumenterades på ett korrekt sätt i betygskatalogen.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att rektorn inför varje kursstart säkerställer att en legitimerad lärare utses för att samråda inför betygsättning i de nivåer av ämnen/kurser där en olegitimerad lärare ansvarar för undervisningen. Rektorn informerar även dessa om författningarnas krav på samråd inför starten av nivån av ämnet/kursen.

Huvudmannen uppger vidare i sin redovisning att en rutin införts där administrationen fått i uppdrag att förbereda betygskatalogen så att den skrivs under både av undervisande lärare och legitimerad lärare som deltagit i samråd, i de fall en olegitimerad lärare ansvarar för undervisningen. Detta framgår även av det utdrag från betygskatalogen som Skolinspektionen tagit del av.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i ett modersmålsämne, i ett yrkesämne, eller som avses i 2 kap. 17 § skollagen (8 kap. 1 c § gymnasieförordningen).

Betyg ska utfärdas skriftligt. Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (3 kap. 18 § skollagen och 8 kap. 8 § gymnasieförordningen).

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [SKOLFS 2011:123]).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att säkerställa att betyg som beslutas av lärare i yrkesämnena som är

anställda med tidsbegränsning och som inte är legitimerade fattas tillsammans med en legitimerad lärare samt att båda lärare signerar i betygskatalogen. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 april 2026 att det var en brist att en elev som hade behov av studiehandledning på modersmålet inte fick sådan handledning vid skolenheten.

Huvudmannen uppger i sin redovisning att eleven fick studiehandledning under vårterminen 2026 men att eleven avslutat sina studier på skolenheten.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det (9 kap. 9 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen vidtagit åtgärder för att se till att den elev som hade behov av studiehandledning på modersmålet fick sådan studiehandledning. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen och att konstaterad brist är avhjälpna.

X Jessika Andersson

Beslutsfattare
Signerat av: Jessika Andersson

X Johan Runemark Brydsten

Föredragande
Signerat av: Johan Runemark Brydsten